

جاهایی لغزشگاه است. به آنجاها نزدیک نشوید. لغزشگاهها انواعی دارد. هر کس نقطه ضعفی دارد. یکی نقطه ضعفش پول است؛ یکی نقطه ضعفش رودر بایستی و رفاقت است؛ یکی نقطه ضعفش احترام کردن است؛ یکی نقطه ضعفش زن است؛ یکی نقطه ضعفش سورچرانی و شکمچرانی است. (۱۳۷۱/۰۵/۱۹)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

تراکم مشکلات و الزامات زمانه

این روزها جدای از مشکلاتی که در وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشور به عنوان معضلات حل نشده از گذشته وجود دارد، مسئله برق کشور و نیز چالش آب در ایران و خاصه استان خوزستان بر حجم دغدغه‌ها و پیچیدگی‌ها افزوده است. موضوع اما زمانی اهمیت بیشتری می‌یابد که در ماجرای آب و برق، جریان ضدانقلاب خارج از کشور همه تلاش‌ها و امکانات خود را به کار می‌بندد تا با جنگ تبلیغاتی و عملیات روانی، مردم را وادار به اعتراض خیابانی کند. از این منظر هر چند دستگاه‌های امنیتی کشور باید این تحرکات را رصد کنند، اما حقیقت امر آن است که مگس بر روی زخم می‌نشیند و از این رو بایستی مشکلات پدید آمده در رون را فوراً علاج کرد.

نکات تحلیلی: در شرایط حساس کنونی، به‌طور طبیعی بایستی ضمن توجه به حل مسائل حقیقی و اصلی مردم، به شکل اساسی و بنیادین، در کوتاه‌مدت نیز چاره‌جویی کرد و وضعیت زندگی و معیشت مردم را در فصل تابستان، در زمینه برق و آب سامان داد. شرایط اقلیمی کشور و خشک‌سالی‌های پی‌درپی و مسائل ناشی از وضعیت تولید برق به‌ویژه در تابستان‌ها، توان پیش‌بینی و پیشگیری از بروز مشکلات را دشوار نساخته است؛ از این حیث ضرورت دارد با قصورهای احتمالی برخورد شود. نکته مهم دیگر در این زمینه آن است که دولت جدید به‌زودی کار خود را آغاز می‌کند. این شروع در شرایطی است که مسائل و مشکلات مزمن به‌اضافه معضلات کنونی، وضعیت اداره کشور را با دشواری همراه ساخته است. ترسیم شرایط عمومی کشور و تراکم اوضاع اقتصادی به خاطر سلب مسئولیت از دولت جدید نیست و نیز بهانه‌ای برای شانه خالی کردن دولت آقای رئیسی از وعده‌هایی که به مردم داده نمی‌تواند باشد؛ بلکه نمایان‌دهنده ابعاد مختلف کشور بدین سبب است که همه نهادها، نیروها و عناصر سیاسی، خود را برای کمک به دولت جدید آماده کنند و از دیگر سو، دولت نیز با حداکثرگرایی در تعاملات و افزایش سعه‌صدر، به استقبال نقدها و نظره‌های متنوع و دقیق مطرح‌شده برود و از ایده‌های مؤثر ارائه‌شده در جامعه استقبال کند.

نکته پایانی: ترسیم اوضاع کنونی بدین خاطر است که آقای رئیسی به سمت انتخاب کابینه‌ای قوی برود؛ به‌گونه‌ای که بر مسائل اصلی کشور متمرکز شوند و ضمن درس گرفتن از تجربیات گذشته، از حواشی و موضوعات خارج از اولویت اجتناب نمایند. در این زمینه آنچه اهمیت دارد استفاده از ظرفیت‌های گسترده کشور در سطح داخلی و محیط منطقه‌ای و بین‌المللی است. به‌شرط اراده لازم، راهکارهای غلبه بر مسائل در کشور موجود است. (نویسنده: عزیز غضنفری)

▼ گزارش روز

آدرس غلط برای توجیه کارنامه هشت‌ساله!

رئیس‌جمهور روحانی چهارشنبه (۲۳ تیرماه) در جلسه هیئت دولت در خصوص مذاکرات احیای برجام گفت: «امروز سفره آماده است، کار آماده است. فرصت دولت دوازدهم را از دستش گرفتند. از اینکه ۴ ماه، ۵ ماه، ۶ ماه فرصت از دست رفت، متأسفیم!».

گزاره‌های تحلیلی: تمام تلاش آقای رئیس‌جمهور در این روزهای پایانی این است که تصویری خوب از دولت خود به افکار عمومی ارائه دهد؛ اما گزارش اخیر ایشان، یک آدرس غلط برای توجیه کارنامه خالی بود. وجه مشترک گزارش‌های دکتر روحانی در این است که بر روی دفاع از سیاست خارجی دولت متمرکز شده و در آن، مانند همیشه، چالش‌های کنونی به سیاست خارجی گره‌خورده تا خود را از وضع موجود مبرا نماید. موضوع آمیخته با تأثر این است که آقای روحانی در دقیقه ۹۰ هم با چالش مسئله‌یابی مواجه است و بر گزاره‌ای به‌عنوان مسبب وضع موجود تأکید می‌کند که به‌هیچ‌عنوان با واقعیت‌های کنونی مطابقت ندارد؛ تا جایی که اصرار بر آن، زحمات کارگزاران دولت خود را نیز در طول این ۸ سال با خدشه مواجه می‌نماید. مسئله اینجاست که آقای روحانی کماکان شرط حل مشکلات کنونی را صددرصد متوجه احیای برجام می‌کند، دقیقاً همان مسئله‌ای که دلسوزان و منتقدان ایشان بارها بر غلط بودن آن تأکید کرده‌اند. مسئله آقای روحانی، گرفتار شدن در یک باور ذهنی اشتباه است که نتیجه آن حرکت در مسیر غلط و قرار گرفتن در طراحی طرف مقابل بوده که مبتنی بر آن، ۸ سال تلاش شد ایران در آن محیط ننگه داشته شود؛ به‌عبارتی دیگر نگه‌داشتن اقتصاد و معیشت مردم در گرو گشایش‌های خارجی، دقیقاً بازی کردن در همان جورچین آمریکا و اروپا بود و حاصل آن طی این سال‌ها وضع را به نفع مردم تغییر نداده است.

مسئله‌ای که آقای روحانی نمی‌خواهد بپذیرد این است که در این ۸ سال بر مسیری قدم گذاشته و امروز هم بر آن پافشاری دارد که از قضا دولت‌های آمریکایی هم در دوره اوباما، هم در دوره ترامپ و هم‌اکنون در دوره بایدن، آن را تبدیل به بخشی از راهبرد خود نموده‌اند، آن‌هم حل چالش‌های درونی از طریق مذاکره است؛ تنها تفاوت در این است که هرکدام در تاکتیک‌ها با هم اختلاف داشته‌اند. چیزی که آقای روحانی و تیم سیاست خارجی ایشان هیچ‌گاه در مذاکره بر آن پافشاری و برای آن برنامه‌ای نداشتند، چگونگی مواجهه‌شدن با تعهدناپذیری آمریکایی‌ها بوده است. آمریکایی‌ها در مذاکره هیچ‌گاه و حتی اکنون نمی‌خواهند تعهد واقعی بپذیرند. تضمین گرفتن در مذاکرات کنونی حق جمهوری اسلامی است که تجربه تلخ برجام، آن را به ما آموخته است. آمریکایی‌ها اکنون نه تضمین می‌دهند که مجدداً تحریم را برنگردانند و نه حاضرند حداقل راستی‌آزمایی مدنظر ایران در مقابل انجام تعهداتشان را بپذیرند. چرا؟ چون که تحریم بخش اساسی راهبرد آمریکا علیه ایران است؛ چیزی که هیچ‌گاه آقای روحانی حاضر به پذیرش آن نبود. (نویسنده: احمد بنافی)

▼ خبر ویژه

چرا برجام برای دولت بایدن مهم است؟

«کریس مورفی»، نماینده دموکرات مجلس سنای آمریکا می‌گوید: «من نمی‌توانم این را بپذیرم که نمی‌توانیم راهی برای بازگشت به این توافق پیدا کنیم. انجام این کار به گرفتن تصمیمات سخت از سوی ایالات متحده و تصمیمات سخت از سوی ایرانی‌ها بستگی دارد، ولی من، بدون بودن داخل این توافق، راهی برای حرکت روبه‌جلو نمی‌بینم. سخنگوی کاخ سفید نیز معتقد است: «همچنان معتقدیم که مذاکرات درباره احیای برجام به نفع ماست». از نگاه سخنگو، بازگشت آمریکا به برجام، زمینه‌سازی گشودن پرونده‌های جدید در مورد جمهوری اسلامی ایران است: «واشنگتن همچنان در تلاش برای بازگشت دوجانبه به توافق هسته‌ای با ایران است. اگر واشنگتن توانست به توافق هسته‌ای بازگردد، از آن برای تعامل با موضوعات نگران‌کننده در مورد ایران استفاده خواهیم کرد».

اقتصاددانان به رئیسی چه گفتند؟

سید ابراهیم رئیسی روز چهارشنبه (۲۳ تیرماه) در نشست سه‌ساعته با اساتید و صاحب‌نظران اقتصادی، به اولویت‌های اقتصادی دولت سیزدهم پرداخت. در این نشست ۱۷ نفر از صاحب‌نظران اقتصادی، از گرایش‌های مختلف، به بیان دیدگاه‌ها، نظرات و راهکارهای مدنظر خود درباره شرایط اقتصادی کشور، نوع مواجهه دولت با مشکلات بخش اقتصاد و نحوه ورود به عرصه حل‌وفصل این مشکلات پرداختند. غلامرضا مصباحی‌مقدم عضو هیئت‌علمی دانشگاه امام صادق (ع)، کمبود سرمایه مالی را جدی‌ترین مانع در مسیر سرمایه‌گذاری و رشد سریع اقتصادی دانست و اظهار داشت: «کسری بودجه به رقم ۴۰۰ هزار میلیارد تومان بالغ شده و هزینه‌های جاری بیش از ۹۰ درصد بودجه سالیانه را می‌بلعد. همچنین زمان اجرای پروژه‌های عمرانی به‌طور متوسط به بیش از ۱۰ سال رسیده است». محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در این نشست بر استفاده از همه ظرفیت‌ها در عرصه دیپلماسی اقتصادی تأکید کرد و گفت: «در سه سال گذشته باوجود جنگ تحمیلی اقتصادی، در چین به‌عنوان بزرگ‌ترین شریک تعاملات اقتصادی رابین اقتصادی نداشته‌ایم!». محمد خوش‌چهره عضو هیئت‌علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران، یکی از معضلات اقتصاد کشور را دخالت دادن ایده‌ها، سلاقی و باورهای روسای جمهور در راهکارهای اجرایی دانسته و تأکید کرد: «مشکلات اقتصادی صرفاً با نگاه اقتصادی قابل حل‌وفصل شدن نیستند چراکه عوامل غیراقتصادی متعددی هستند که در اقتصاد کشور تأثیرگذارند». یاسر جبرائیلی عضو هیئت‌علمی پژوهشکده حکمت نیز گفت: «امروز عمده فشار مالیات بر دوش کارمندان و کارگران است و طبقه ثروتمند کشور مالیات چندانی پرداخت نمی‌کنند». وی با اشاره به تجربه مدیریت جهانی، پیشنهاد داد: «سازمان امور مالیاتی باید از وزارت اقتصاد جداشده و زیر نظر رئیس‌جمهور فعالیت کند».

درس تفسیر آیت‌الله جوادی آملی برای رئیسی!

آیت‌الله جوادی آملی در دیدار اخیرشان با رئیس‌جمهور منتخب، به آیه‌ای از قرآن کریم در خصوص ایستادگی در برابر دشمن و سست نشدن در اداره امور کشور اشاره کرده و گفتند: «این کشور را به‌خوبی می‌توان اداره کرد، ذات اقدس الهی در یک آیه مخمس و پنج‌ضلعی فرمود: ﴿فَلَا تَهِنُوا﴾ به خود سستی راه ندهید. زیر بار صلح و سازش تحمیلی هم نروید که آن سوزش است نه سازش ﴿فَلَا تَهِنُوا وَ تَدْعُوا﴾ این ﴿تَدْعُوا﴾ مجزوم به «لا» است یعنی «لا تدعون». ﴿فَلَا تَهِنُوا وَ تَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ﴾ مبادا زیر بار سازش بروید؛ برای اینکه ظاهرش سازش است باطنش سوز، مبادا این کار را بکنید. این نباید نباید چرا؟ برای اینکه ﴿وَ أَنْتُمْ أَلْعَلُونَ﴾، شما دست بالا دارید چرا؟ چون ﴿وَ اللَّهُ مَعَكُمْ﴾، وقتی خدا با آدم است. چرا خدا با ماست؟ برای اینکه کار کردیم ﴿وَ لَنْ يَتْرَكَكُمْ أَعْمَالَكُمْ﴾، این آیه پنج‌ضلعی، یک قانون اساسی است و خداوند هم می‌فرماید: وقتی کار کردید من با شما هستم و شما را تنها نمی‌گذارم، وقتی این‌همه خون دادید، این‌همه شهید دادید، این‌همه فداکاری کردید من با شما هستم و همه ما باید به این مطلب باور داشته باشیم».

نگاه دستگاه دیپلماسی چین به برجام و مذاکرات وین

«ژائو لیجیان» سخنگوی وزارت خارجه چین در نشست خبری پنجشنبه، در ششمین سالگرد برجام، اظهار داشت: «برجام، نتیجه ۱۳ سال مذاکره دقیق، خروجی مهم دیپلماسی چندجانبه است که با قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل مورد تأیید قرار گرفت. برجام، مثال کلاسیک حل اختلافات از طریق گفت‌وگو و مشاوره و یک رکن اصلی در راستای رژیم منع اشاعه و تقویت صلح و ثبات در خاورمیانه (غرب آسیا) است. چین همیشه معتقد است که اجرای کامل و مؤثر توافق تنها راه مؤثر برای حل مسئله هسته‌ای ایران است و از این واقعیت که آمریکا به دنبال بازگشت به برجام است، استقبال می‌کند. در این بین، طرف آمریکایی باید با انجام اقدامات مشخص برای جلب دوباره اعتماد جهانی، صداقت خود را نشان دهد. آمریکا باید تصمیم فوری خود درباره برداشتن همه تحریم‌های یک‌جانبه و غیرقانونی علیه ایران و طرف‌های سوم را اتخاذ کند. ایران هم باید تعهدات خود را به‌طور کامل از سر بگیرد».

آمریکا: نیروهایمان را گام‌به‌گام از عراق خارج می‌کنیم!

هماهنگ‌کننده کاخ سفید در امور خاورمیانه اعلام کرد: «نیروهای آمریکایی از عراق خارج خواهند شد و خروج این نیروها از عراق به‌صورت گام‌به‌گام خواهد بود». گفتنی است؛ بعد از ترور ناجوانمردانه فرماندهان مقاومت، حاج قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس به دست آمریکا، حملات به مواضع نظامی و دیپلماتیک آمریکا در خاک عراق شدت یافته است و اخیراً برخی از گروه‌های مقاومت عراقی علناً اعلام کرده‌اند که دیگر فرصت خروج نیروهای اشغالگر آمریکایی به سر آمده و این گروه‌ها تا خروج کامل اشغالگران، منافع آمریکا در هر کجای خاک سرزمینشان را هدف قرار خواهند داد.

ترس رسانه صهیونیستی از توان موشکی حزب‌الله/ویگاه «واللا»

نوشته: «بر اساس برآوردهای ارتش رژیم صهیونیستی، حزب‌الله لبنان ۱۵۰ هزار فرزند موشک از انواع مختلف دارد. حزب‌الله موشک‌هایی از بُرد ۱۵ تا ۷۰۰ کیلومتر، موشک‌های هدایت‌شونده تا بُرد ۲۰۰ کیلومتر و پهپادهایی با قدرت پرواز تا ۴۰۰ کیلومتر دارد و در صورت وقوع جنگ جدید، روزانه تا سه هزار موشک به سمت فلسطین اشغالی شلیک خواهد شد».

مهر تأیید روسیه بر شکست آمریکا در افغانستان/وزیر خارجه

روسیه گفت: «علی‌رغم تلاش‌های جو بایدن برای این‌که نشان دهد که پس از به نتیجه رسیدن مأموریتشان در حال خروج از افغانستان هستند، همه متوجه‌اند که مأموریت ایالات‌متحده در افغانستان شکست خورده است. حتی مردم آمریکا هم آن را به این شکل می‌بینند. داعش و القاعده مواضع خود را در افغانستان تقویت کرده‌اند و تولید مواد مخدر در این کشور در بالاترین حد قرار دارد».

نفت ایران گران شد! / بر اساس گزارش دبیرخانه سازمان

کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، قیمت نفت سنگین ایران در ماه ژوئن (خرداد و تیر) به ۷۱ دلار و ۶۸ سنت در هر بشکه رسید. این در حالی است که نفت سنگین ایران در ماه مه (اردیبهشت و خرداد) باقیمت ۶۶ دلار و ۷۲ سنت عرضه‌شده بود. بدین ترتیب نفت سنگین ایران در طول این مدت، چهار دلار و ۹۶ سنت معادل ۷,۴ درصد افزایش یافته است.

انهدام باند قاچاق سلاح جنگی در غرب کشور/ یک باند قاچاق

سلاح جنگی و شکاری توسط مأموران انتظامی شهرستان دهلران، در غرب کشور متلاشی و ۳۸ قبضه سلاح و دو هزار و ۳۹۱ فشنگ جنگی نیز کشف شد. در این رابطه هشت نفر دستگیر شدند و پرونده قضائی تشکیل شد؛ همچنین تلاش مأموران پلیس برای دستگیری سایر قاچاقچیان در دستور کار قرار دارد.

افزایش تلفات سیل سهمگین در اروپا/ مقام‌های اروپایی

می‌گویند سیل مرگبار در غرب این قاره علاوه بر تخریب گسترده زیرساخت‌ها، نزدیک به ۱۰۰ کشته برجای گذاشته که حداقل ۸۱ نفر از آن‌ها سهم آلمان است. منابع آلمانی می‌گویند اوضاع به حدی وخیم است که ارتش نیز به کمک آمده و صدها نظامی در حال یاری رساندن به تلاش‌ها برای نجات مردم هستند.